

Sygn. akt **II Kzw 68/20**

POSTANOWIENIE

Dnia **22 września 2020r.**

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu - II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Robert Pelewicz

Protokolant: Monika Biało

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 22 września 2020r.

sprawy **R. P.**

skazanej z art. 286 §1 kk i inne,

na skutek zażalenia obrońcy skarżonej na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 2 lipca 2020r. sygn. II Ko 419/20 w przedmiocie zarządzenia wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności w miejsce niewykonanej kary grzywny,

na mocy art. 437 § 1 kpk w zw. z art.1 § 2 kkw,

p o s t a n o w i ł :

I. **utrzymać w mocy** zaskarżone postanowienie;

II. **zwolnić** skarżaną R. P. od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami w tym zakresie obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 19 listopada 2018r. w sprawie sygn. II K 502/18 R. P. skazana została na karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł oraz obciążono ją kosztami sądowymi w łącznej kwocie 737,40 zł.

Powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 27 listopada 2018r.

Następnie postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie II Ko 2302/18 rozłożono skarżonej splotę grzywny i kosztów sądowych na raty. Ponieważ jednak R. P. nie uiściła żadnej z rat, postanowieniem Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 13 maja 2019 r. w sprawie II Ko 499/19 odwołano postanowienie o rozłożeniu kary grzywny i kosztów sądowych na raty.

Przeprowadzona egzekucja komornicza okazała się jedynie częściowo skuteczna, co do kosztów sądowych.

Postanowieniem z dnia 2 lipca 2020 r. w sprawie II Ko 419/20 Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu na podstawie art. 46 § 1 i § 2 kkw zarządził wobec R. P. wykonanie zastępczej kary 100 dni pozbawienia wolności w miejsce niewykonanej kary grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 zł, orzeczonej ww. wyrokiem Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu - przyjmując 1 dzień pozbawienia wolności za równoważny 2 dziennym stawkom grzywny. Sąd ten na podstawie art. 206 § 2 kkw w zw. z art. 51 kkw umorzył również wobec R. P. pozostałe do uiszczenia koszty sądowe w kwocie 653,42 zł.

Powyższe postanowienie zaskarżył zażaleniem obrońca skarżonej R. P., zarzucając obrazę przepisu prawa materialnego, tj.:

- art. 45 § 1 kkw przez błędną wykładnię i niezastosowanie, albowiem zastępcza kara pozbawienia wolności jako ultima ratio winna być zastosowana w ostateczności, wcześniej Sąd może a w niektórych przypadkach powinien umożliwić skazanej podjęcie prac społecznie użytecznych jako środka mniej dolegliwego pozwalającego na podjęcie pracy przez skazaną w celu pozyskania środków na zapłatę grzywny
- art. 46 § 1 pkt 1 kkw przez błędną wykładnię i niezastosowanie, gdyż skazana nie oświadczyła, że nie wyraża zgody na podjęcie prac społecznie użytecznych i w związku z tym, brak jest przesłanki do zastosowania instytucji zastępczej kary pozbawienia wolności.

Obrońca skazanej wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego postanowienia i zamianę kary grzywny na prace społecznie użyteczne

względnie:

2) uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi I Instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu stwierdził, co następuje:

Zażalenie obrońcy skazanej R. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji zebrał wyczerpujący materiał dowodowy istotny dla rozstrzygnięcia sprawy, a z poczynionych ustaleń wyciągnął wnioski, które Sąd odwoławczy w pełni aprobuje. Przede wszystkim Sąd ten słusznie wskazał, że orzeczona względem R. P. kara grzywny nie może być wykonana w formie pracy społecznie użytecznej, z czym bezskutecznie stara się polemizować obrońca skazanej.

Przez określony w art. 45 § 1 kkw wymiar kary grzywny (najwięcej 120 stawek dziennych), która może być zamieniona na pracę społecznie użyteczną, należy rozumieć wymiar tej grzywny wskazany w wyroku. Nie jest natomiast możliwa zamiana na pracę społecznie użyteczną kara grzywny orzeczona w wymiarze powyżej 120 stawek dziennych, ściągnięta częściowo w drodze egzekucji i w efekcie wynosząca – w chwili stwierdzenia bezskuteczności dalszej egzekucji – nie więcej niż 120 stawek dziennych. Wynika to z treści art. 45 § 1 kkw, mówiącego o „bezskutecznej” egzekucji lub „niecelowości” egzekucji jako warunkach zamiany grzywny na pracę społecznie użyteczną. W przepisie tym chodzi o bezskuteczność egzekucji jako całości, kodeks nic bowiem nie wspomina o ściągnięciu w drodze egzekucji tylko części grzywny, tak jak to czyni np. w art. 46 § 4 kkw (por. Postulski Kazimierz, Kodeks karny wykonawczy. Komentarz, wyd. IV, Komentarz do art. 45 kkw, Lex). Oczywiście Sąd odwoławczy dostrzega, że istnieje również pogląd przeciwny (odmiennie m.in. R. Giętkowski, Zamiana grzywny na pracę społecznie użyteczną, PiP 2004/5, s. 88), niemniej jednak w orzecznictwie zdecydowanie przeważa stanowisko przedstawione powyżej.

Niezależnie jednak od przyjętego stanowiska zauważyć należy, że w dacie wydawania postanowienia przez Sąd I instancji skazana R. P. nie wykonała kary grzywny nawet w części. Wyegzekwowane przez komornika w toku postępowania egzekucyjnego niewielkie środki finansowe zostały zaliczone na poczet kosztów sądowych, nie zaś nieuiszczonej grzywny (karta dłużnika k. 30). Należy przy tym zauważyć, że obrońca skazanej nie wskazał, jaki związek z przedmiotową sprawą mają jego wywody teoretyczne co do bezskuteczności egzekucji. W tak zarysowanej sytuacji faktycznej nie sposób zatem zgodzić się z podnoszonymi przez obronę zarzutami obraży art. 45 § 1 kkw i art. 46 § 1 pkt 1 kkw, sprowadzającymi się do kwestionowania zasadności stosowania zastępczej kary pozbawienia wolności z pominięciem środka mniej dolegliwego w postaci prac społecznie użytecznych. Zarzuty te ocenić należy jako wyłącznie polemiczne.

Utrzymując w mocy zaskarżone postanowienie Sąd odwoławczy działał w oparciu o art. 437 § 1 kpk, który to przepis z mocy art. 1 § 2 kkw znajduje swoje posiłkowe zastosowanie także w postępowaniu wykonawczym. Niezależnie od powyższych rozważań należy wskazać na możliwość wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności w ramach systemu dozoru elektronicznego, a to na mocy wyraźnego brzemienia art. 43lb kkw, który nakazuje odpowiednie

stosowanie przepisów o systemie dozoru elektronicznego także do zastępczej kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

Zwolnienie skazanej od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze znajduje uzasadnienie w treści art.636 § 1 kpk i art.624 § 1 kpk w zw. z art.1 § 2 kkw.